

Protokollsbilaga A

Direktionens protokoll 090402, § 4 PM

DATUM: 2009-04-02
AVDELNING: STA/Informationssekretariatet

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se
DNR 2008-449-STA

■ Offentliggörande av reservationer i pressmeddelande

Förslag till beslut

Direktionen föreslås besluta

- att i samband med offentliggörande av de penningpolitiska besluten också redovisa hur ledamöterna röstat, med namn och huvudsaklig motivering,
- att fastställa följdändringar i bilagan till Riksbankens kommunikationspolicy enligt bifogat förslag.

Överväganden

Riksbankens direktion består av sex ledamöter. Var och en fattar självständigt sina beslut och var och en kan reservera sig och offentliggöra sina ställningstaganden. Olikheter i åsikter och bedömningar ska göras offentliga för att hjälpa marknaden och allmänheten att förstå graden av osäkerhet och att värdera argumenten själva. Genom att genomföra den här förändringen på det sätt som föreslås tar Riksbanken ytterligare steg mot ökad öppenhet.

Nuvarande ordning

Direktionen håller normalt sex penningpolitiska möten per år då beslut om reporäntan fattas. Ungefär två veckor efter ett penningpolitiskt möte offentliggörs de protokoll som förts över diskussionerna under mötet. Först då framgår också hur de olika direktionsledamöterna röstat och om det finns ledamöter som reserverat sig. En ledamot kan reservera sig både mot det aktuella beslutet och mot den penningpolitiska rapporten i sin helhet, till exempel önska en annan räntebana.

Ledamöterna i Riksbankens direktion fattar självständigt sina beslut. Var och en kan reservera sig och offentliggöra sina ställningstaganden. Men det individualistiska ställningstagandet offentliggörs med två veckors fördröjning. Under två veckor, till dess att protokollet är ute, uppträder direktionen som ett kollektiv. Det är endast majoritetens budskap som kommuniceras.

Ett argument för nuvarande ordning, med en fördröjning på två veckor till dess att protokollet och därmed det individuella ställningstagande offentliggörs och då det bara är majoritetsbeslutet som kommuniceras, har varit att klart och tydligt föra ut ett budskap. Det är den penningpolitik som majoriteten beslutat sig för som gäller. Det är

den informationen som är viktig för den breda allmänheten. När den väl förankrats kan man delge nyanser och avvikande åsikter.

Motiv för att ändra nuvarande ordning

Ett viktigt argument för att offentliggöra eventuella reservationer omedelbart är att informationen kan påverka och påverkar för det mesta räntor på olika löptider. Informationen påverkar även hela förväntningsbilden av den kommande penningpolitiken. Det har inte varit ovanligt att räntor på längre löptider påverkas mer när protokollen med röstetalen publiceras jämfört med när själva beslutet offentliggörs. En sådan situation inträffade till exempel efter det penningpolitiska mötet i september i fjol då det fanns tre reservanter.

Under de senaste två åren har räntor på längre löptider påverkats lika mycket eller mer vid offentliggörande av protokollet jämfört med offentliggörandet av själva beslutet i ungefär hälften av fallen. Det har vid några tillfällen under årens lopp då det funnits flera reservanter uppstått diskussioner om behovet av att på något sätt signalera detta för att snabbare få en korrekt prisbild eller för att undvika stora ränterörelser när protokollet offentliggörs.

Att i pressmeddelandena efter de penningpolitiska mötena offentliggöra om beslutet var enhälligt eller om det fanns reservationer skulle öka transparensen ytterligare och ge mer information. Ur ett öppenhetsperspektiv finns det ett egenvärde i att kunna besvara frågan om beslutet var enhälligt eller om det fanns reservanter. Informationen finns och då ska den förmedlas så fort som möjligt.

Reservationer med namn och huvudsakliga motiv

Om det främsta motivet bara skulle vara ökad öppenhet i största allmänhet skulle det förmodligen vara tillräckligt att offentliggöra antalet reservanter med eller utan namn. Om motivet främst är att snabbare ge all relevant information till de finansiella marknaderna krävs både antal reservanter och en viss motivering. Det bör dock understrykas att pressmeddelandet i huvudsak måste återge majoritetens överväganden och motiven bakom den penningpolitik som ska genomföras.

Därför föreslås följande information offentliggöras i samband med de penningpolitiska pressmeddelandena:

- a) Beslutet var enhälligt eller
- b) Ledamöterna X och Y reserverade sig mot beslut och/eller rapport med följande huvudsakliga motivering.

Detta tillägg kommer att placeras efter informationen om när den nya reporäntan träder i kraft.

Huvudbudskapen i fokus

Även om reservationer med namn och huvudsakliga motiv offentliggörs gäller fortsatt en ordning där ledamöterna, under tiden fram till dess att protokollet offentliggörs, kommunicerar motiven bakom beslutet och räntebanan med tillägget om enhällighet eller reservationer med huvudsakliga motiv. Först när protokollet offentliggörs kan de enskilda ledamöterna i tal och intervjuer eller via andra kommunikationskanaler mer i detalj redogöra för individuella ställningstaganden och överväganden.